

INLEIDING

Moderne televisies worden nog steeds platter, een heerlijke open deur. Uitzonderingen daargelaten wordt daardoor de geluidskwaliteit navenant benadeeld. Zelfs een simpel gegeven als spraakverstaanbaarheid – de nieuwslezer – zit vaak op de grens van wat nog acceptabel is. De meeste flatscreen fabrikanten gaan er waarschijnlijk van uit dat u de tv uitsluitend als beeldleverancier gebruikt. Muziek, filmeffecten en gesproken woord worden verondersteld uit uw 5.1 set of uw stereo te komen.

Maar dat is lang niet altijd zo. Hoeveel consumenten zijn er niet te vinden die wel een grote 50" breedbeeld aan de huiskamer-muur hebben hangen, maar onder druk van de omgeving of de ingeroepen interieuradviseur hebben moeten afzien van een set fatsoenlijke luidsprekers. Zelfs de allerkleinste sakkjes met grombox moeten weggestopt worden op de grond, achter de bank of het dressoir.

De wal keert het schip...

Daar zit je dan op de bank, op het beeldscherm is de 'Terminator' in HD kwaliteit te zien, de effecten onhoorbaar, de dialogen onverstaanbaar. Het kriebelt: dit moet anders, maar hoe?

De oplossing: de komst van een luidsprekerarray's bestaande uit een aantal kleine luidsprekers die via een slim DSP systeem en aangestuurd door compacte klasse-D versterkers een breed toonspectrum inclusief ruimtelijke afbeelding kunnen weergeven. Doe dat alles in een compacte slanke kast en zie: een oplossing voor een nijpend probleem is gevonden.

Hoe en waarom

In de voorliggende test hebben we een zestal vertegenwoordigers van het fenomeen 'soundbar' onderhanden gehad. In de luisterruimte van HiFiCorner in mijn hometown Groningen heb ik een heerlijke ochtend gehad. De jongens van HiFiCorner hadden gezorgd voor een goede (Sony) TV, een Denon Blu-ray-speler, de nodige bekabeling, een gemakkelijke opstelling van de te testen soundbars en vooral koffie. Zelf had ik mij vertrouwd muziek- en filmmateriaal meegenomen. Als filmmateriaal voerde ik de Denon met Stanley Kubrick's 'A Clockwork Orange' – ja ja het begin van Richard Strauss' 'Also Sprach Zarathustra' – en 'The American' van Anton Corbijn, de laatste voor de dialogen en de effectgeluiden. Een muziek DVD/CD van ons stadgroninger Haydn Jeugd Strijkorkest zorgde voor de klassieke touch. De jazz was vertegenwoordigd door een ECM opname van het Keith Jarrett Trio met Standards. Mijn favoriete popopname voor dit soort sessies blijft toch Pink Floyd's 'Dark Side of the Moon'.

Ik heb gelet op een aantal aspecten die belangrijk zijn voor goed geluid/muziek bij beeld zoals spraakverstaanbaarheid, oplossend vermogen, dynamiek en natuurlijk de ruimtelijke afbeelding. Alle systemen heb ik zonder de eventueel bijgeleverde subwoofer (Onkyo en Quantis) beluisterd. In een later stadium heb ik bij mij thuis gewoon uit nieuwsgierigheid een drietal systemen ook gecombineerd met sub beluisterd, maar dat zal geen rol spelen in de uiteindelijke beoordeling.

De plaatsing van deze apparaten spreekt bijna vanzelf, hoewel er onderscheid gemaakt moet worden tussen de echte soundbars (Sonos, Quantis, Yamaha en Onkyo) en de systemen die speakerbase worden genoemd (Denon en Bose). Verder heb ik natuurlijk gekeken naar de aansluit- en bedieningsaspecten en niet te vergeten de bijgeleverde handleiding. Ik realiseer me maar al te goed dat in deze prijs categorie het bijna vanzelfsprekend is dat men een doos met inhoud de winkel deur uitdraagt of door de postbode thuis laat bezorgen. Aansluiten en eventueel instellen zal men zelf moeten doen en dan is een heldere gebruiksaanwijzing gewenst.

Oordeel

Om enigszins orde te scheppen in de beoordeling hebben we een handige tabel gemaakt met per luidspreker de sterke en zwakke punten. Dit laat onverlet dat net als in het echte leven een objectieve weergave via een systeem van plusjes en minnetjes niet altijd een juiste complete weerslag is van het geteste. Er spelen teveel andere factoren een belangrijke rol, zoals bijvoorbeeld de gebruikte ruimte en zijn akoestiek et cetera. In de conclusie zullen we daarom de beoordeling nader onderbouwen.

BERT OLING

Bose Solo luidsprekerbasis

Signalement:

De Bose Solo is duidelijk bedoeld als basis onder een platte TV. De afmetingen zijn relatief bescheiden: 52,5x7x30,9 cm. In de gebruiksaanwijzing wordt uitdrukkelijk gewezen op het feit dat de TV niet zwaarder mag zijn dan zo'n 17 kg. Dat impliceert dat de SOLO als basis interessant is voor TV's tot 42". De gebruikte luidsprekereenheden, 2 x 2 stuks breedband, zijn in een arrayvorm aan weerszijden van het front geplaatst. Er zal ongetwijfeld wat DSP kracht aan te pas komen om een enigszins ruimtelijk

resultaat te verkrijgen, maar de technische informatie daarover is erg summier. Bijgeleverd wordt een kleine afstandsbediening met een beperkt aantal faciliteiten. Alles is erop gericht om tot een zo eenvoudig mogelijke installatie en bediening te komen. Bij Bose zelf is een universele afstandsbediening leverbaar voor gemakkelijke integratie in een groter systeem.

Installatie en Bediening

Aansluiten is een eitje: netstekker erin, de optische of coaxiale digitale ingang verbinden met je TV. In voorkomende gevallen is er ook nog een analoge cinch ingang en dat is het dan. De bediening vanaf de bijgeleverde afstandsbediening kan niet simpeler. Vier knoppen: aan/uit, volume harder/zachter en mute. De laatste heeft ook een functie voor de eventuele basverzwakking. Dit is belangrijk wanneer de Bose

Solo onder de TV in een hoek van de kamer wordt geplaatst. Bij weergave van stemmen kan er dan een onnatuurlijke opbolling van het laag ontstaan.

Hoe klinkt...

De algehele indruk was een positieve, maar dan in de zin van: geen opvallende gebreken. Stemmen, gesprekken, dialoog waren goed verstaanbaar: aanzienlijk beter dan de ingebouwde luidsprekers van de gemiddelde moderne platte TV. Muziek was tonaal correct, qua spectrum wat beperkt in het laag. Van een echt stereobeeld laat staan een (pseudo)surroundervaring was geen sprake, maar misschien is dat wel de kwaliteit van het systeem. Op de keper beschouwd moet je het Bose Solo zien als een hoogwaardige vervanging van de TV luidsprekers. En daar is niets mis mee, denk ik.

Denon DHT-T100 Soundbase

Signalement:

De Denon DHT-T100 luidsprekerbasis heeft stevige afmetingen, 60,8 x 7,1 x 35,5 cm en kan TV's tot zo'n 27 kg dragen. De luidsprekerbezetting bestaat uit 2 x 2 stuks 5 inch laag/midden-eenheden en 2 tweeters verdeeld over de uiteinden van het met zwart doek bespannen front. Een ingebouwd DSP systeem zorgt voor ruimtelijke weergave, door Denon omschreven als Denon Virtual Sound. Om het geluid aan te passen aan de verschillende eisen die muziek en beeldprogramma's stellen, zijn er 5 instelmogelijkheden. Bovenop bevinden zich een aantal bedieningsknoppen voor diverse instellingen. De bijgeleverde afstandsbediening is eenvoudig, maar de functies kunnen heel gemakkelijk worden geïmplementeerd in een universele afstandsbediening. Scheelt weer zo'n kastje op de salontafel.

Installatie en Bediening

De aansluiting via de optische verbinding was in een handomdraai gepiept, mede dankzij de duidelijke handleiding. Naast de optische aansluiting is er nog een coaxiale en voor een analoge verbinding een 3,5mm connector met

een regelbare ingangsempfindelijkheid. Het pairen via de Bluetooth verbinding leverde ook geen bijzondere problemen op. Kortom Denon heeft het niet moeilijk gemaakt voor de eindgebruiker.

Hoe klinkt...

De Denon DHT-T100 pretendeert een breedbandige oplossing te zijn voor muziek en goed geluid bij beeld. De gebruikte luidsprekereenheden zijn instaat om een deel van het sublaag voor hun rekeningen te nemen, hoewel natuurlijk een middenrif schokkend laag niet verwacht mag worden van zo'n compacte oplossing. We zijn begonnen met stemmen en dialoog. De verstaanbaarheid was zonder meer goed te noemen hoewel de invloed van de toonspectrum modi ons wat beperkt leek.

Muziek kwam goed ongekleurd door met een enigszins tweedimensionale afbeelding. Een gestreamde opname van Nils Molvaer, het album 1.1, liet aan de ene kant de kwaliteiten van het systeem horen – gewoon een homogeen natuurlijk geluidsbeeld – aan de andere kant was er de afwezigheid van het echte sublaag en de bijbehorende ruimtelijkheid. Echter geluid en effecten bij beeld was van goede kwaliteit hoewel het aangekondigde 5.1 gevoel niet echt werd bereikt: de weergave bleef toch echt wat in het vlak voor ons hangen. Niks mis mee overigens, maar diegene die een volledige surroundervaring verwachten konden wel eens teleurgesteld worden. De dynamische capaciteiten waren behoorlijk, hoewel ik zou willen adviseren de Denon DHT-T100 in te zetten bij huiskamers tot zo'n 24m².

Onkyo LS-B50 Envision Cinema

Signalement:

Deze slanke soundbar, LS-B40 geheten, meet 90,9x9,63x9,55 cm en wordt standaard geleverd met een compacte draadloze subwoofer, de SKW-B50. Voor de ruimtelijke weergave is het AuraSphere DSP proces verantwoordelijk. Dit systeem stuurt 6 klasse-D versterkers aan die op hun beurt 6 stuks fullrange eenheden met een diameter van 7 cm en 2 tweeters aansluiten. De DSP functie kan eveneens het toonspectrum aanpassen aan het programmaterieel. Er zijn drie standen: nieuws (spraak), muziek en film. Een Bluetooth applicatie is aanwezig voor streaming doeleinden, via de USB poort kan muziek (MP3) worden gespeeld vanaf een flash kaart. De bijgeleverde afstandsbediening is compact, maar er is een voorziening aanwezig om de functies te implementeren in de (lerende) afstandsbedieningen van 6 grote TV fabrikanten. Er is een infrarood repeater ingebouwd bedoeld voor die situatie waarbij het IR oog van de TV wordt afgedekt.

Installatie en Bediening

De installatie is dankzij de heldere gebruiks-

aanwijzing echt een fluitje van een cent. Een montageschabloon voor eventuele montage aan de muur is bijgeleverd. Maak overigens niet de fout de Onkyo soundbar op een plank in een dressoirkast te leggen omdat anders de ruimtelijke afbeelding ernstig wordt verstoord. De verbinding met de TV kan zowel met een optische als met een coaxiale verbinding gemaakt worden. Eveneens is er een analoge 3,5 mm aansluiting aanwezig, bedoeld voor diverse bronnen (mp3 spelers?) Voor de test hebben we de bijgeleverde afstandsbediening gebruikt: we hebben geen tekortkomingen vastgesteld.

Hoe klinkt...

Omdat de Soundbar in eerste instantie zonder sub is beluisterd, hebben we ons geconcentreerd op zaken als verstaanbaarheid en doortekening. Dit belangrijke fenomeen is bij de Onkyo in goede handen, zeker op de stand News. Stemmen kregen geen onnatuur-

lijke randjes en ook op een zacht pitje was de verstaanbaarheid goed. Muziekweergave viel op door een goede detailweergave, maar een subwoofer was hier een dankbare noodzakelijke aanvulling: je wilt toch ook de contrabassen horen, nietwaar. Toch kan zo'n soundbar bij muziekweergave niet tippen aan de kwaliteit van een goede set losse luidsprekers. Filmeffecten konden absoluut niet zonder de hulp van de standaard bijgeleverde sub, vooral explosies kregen dan de broodnodige impact. Op dynamisch vlak was er wel een zekere beperking: ik zou de set niet willen gebruiken in een ruimte groter dan zo'n 24m², waarbij ik om een zo groot mogelijk ruimtelijk effect te creëren zou willen pleiten voor een plaatsing op de korte kant van de kamer om zoveel mogelijk te profiteren van de reflecties van de zijwanden.

Quantis 3D Soundprojector

Signalement:

Een nieuwe aanbieder en nog wel één van vaderlandse bodem. Quantis is de distributeur van de bekende Humax settopboxen en Quantis CI+ modules voor digitale tv/radio. De Quantis 3D Soundprojector heeft een wat afwijkende maatvoering: 38x20,6x9,7 cm. Hij is duidelijk bedoeld voor plaatsing onder een TV, maar is geen soundbase in letterlijke zin. Het is niet de bedoeling dat je de TV erop plaatst.

Hij kan ook naast de TV worden geplaatst: een balansregelaar zorgt er dan voor dat het geluid keurig uit het midden komt. De set wordt geleverd met een bijpassende sub die zowel draadloos (via een optioneel aansluitsetje) als met een touwtje kan worden aangesloten. De kast bevat 6 luidsprekers die aangestuurd worden door 6 klasse-D versterkers. De DSP voorziening voor ruimtelijke weergave is een bijzondere. Als één van de weinige bedrij-

ven, zeker in dit prijssegment, gebruikt de Quantis de befaamde 3D technologie van het Zwitserse Sonic Emotion. Het systeem pretendeert een ruimtelijke afbeelding te creëren die los staat van de luisterplek. Daarnaast zijn er drie luistermoden: voor spraak, muziek en film. Een Bluetooth optie maakt het mogelijk om content te streamen vanaf een mobiel of tablet. Op het front is een aantal bedieningsknoppen aanwezig daarnaast is er een kleine afstandsbediening. De Soundprojector kan overigens gemakkelijk aangestuurd worden met de afstandsbediening van de TV

Installatie en Bediening

Zoals bij de meeste soundbarsystemen is de installatie van de Quantis 3D Soundprojector in een heel klein kwartiertje gepiept, mede dankzij de duidelijke gebruiksaanwijzing. De plaatsing naast onze TV leverde geen problemen op, dankzij de balanscorrectie. Streaming van bijvoorbeeld Spotify content leverde eveneens geen verrassingen op. De aansluiting aan een TV, een settopbox of een Blu-ray-speler gaat

via de optische of coaxiale ingang. In voorkomende gevallen is er ook nog een analoge cinch ingang aanwezig.

Hoe klinkt...

De weergave was in alle gevallen de grote verrassing. Spraak kreeg een klein accent in het midden, even wennen, maar zeker niet storend. Muziek was ook zonder sub een heel muzikale belevenis. Natuurlijk moet je dan geen afgrondiepe contrabassen verwachten, maar de algehele indruk was puntje op de stoel. Het stemmenweefsel ook bij complexe muziek was uitstekend te volgen, zonder vermoeiend te worden. De weergave van pulsgeluiden was van grote kwaliteit, evenals de vrijheid van kleuring. Dit alles gekoppeld aan een bijzondere ruimtelijke ervaring – papa's stereostoel kan naar het grootvuil – waardoor de weergave op allerlei plekken in de ruimte heel goed te volgen bleef. Wanneer de sub mee ging doen werd het muzikale fundament voelbaar en tastbaar verdiept. Een grommende contrabas

gromde ook echt met stofuitdrukking. Voor de filmervaring en vooral voor de filmeffecten was de sub een echte aanvulling, maar de Soundprojector alleen deed zijn werk heel goed met dialogen en teksten: de verstaanbaarheid was

meer dan uitstekend. Vooral in ruimtes tot zo'n 30m² gooit het Quantis 3D Soundprojector systeem hele hoge ogen. Zowel de film- als de muziekliefhebber komen heel behoorlijk aan hun trekken.

Sonos Playbar

Signalement:

Slanke soundbar – ik weet even geen goed Nederlands woord. Afmetingen: 90x8,5,14 cm. Aansluitingen aan de achterkant, bediening aan de zijkant: mute/pauze en volume. Stevige luidsprekerbezetting in 3 array's om een links, rechts en midden weergave te simuleren, een zo geheten 3.0 configuratie. Daarvoor zijn 9 luidsprekers ingezet, waaronder 6 middenlaag eenheden en 3 tweeters, allemaal individueel aangestuurd door compacte klasse-D versterkers. Bijzonder is dat de Sonos Playbar zowel hangend (via een optioneel aan te schaffen ophangkit) als liggend kan worden gebruikt. De ingebouwde gyroscoop detecteert dan de plaatsing en past subtiel het geluidsbeeld aan via de aanwezige DSP schakeling. Overigens staan de luidsprekers onder een hoek van 45

graden t.o.v. de basis, waardoor het verschil in afstraalvlak subtiel is. De Playbar heeft een IR-doorkoppeling voor het geval de luidspreker voor de remote ingang van de TV komt te liggen.

Installatie en Bediening

Iedereen die met Sonos werkt, weet dat het eventuele aansluiten van een nieuwe component geen hogere studie vergt. Alles wijst zich stap voor stap zelf. Naast de digitale optische ingang voor verbinding met de TV zien we dubbele LAN poorten voor het geval u zo verstandig was om een bedraad netwerk te gebruiken. Maar het eigen draadloze Sonosnet werkt natuurlijk ook uitstekend. Je kunt het Sonos Playbar systeem uitbreiden tot een volwaardige draadloos 5.1 systeem door het aanschaffen van de Sonos Sub en een set Sonos Play 1 als surroundluidsprekers.

Hoe klinkt....

De Sonos Playbar is de duurste van de geteste soundbarsystemen. We hebben ons dan ook afgevraagd of we dat ook zouden kunnen terug horen in de weergave, te meer omdat de

eventuele mogelijkheid tot tooncorrectie in het Sonos systeem beperkt is. Toch zijn we er maar vanuit gegaan dat de meeste Sonos gebruikers de Sonos Playbar zullen kopen voor goed geluid bij beeld. Om bij muziekweergave te beginnen: zeker akoestische muziek werd heel behoorlijk neergezet zowel in het stereobeeld als in het tonale spectrum. Youri Honing's productie 'Seven' kreeg een heel natuurlijk dynamisch beeld mee met een goede verhouding qua klankvolume tussen de tenorsax, de piano, de bas en de drums. Dynamisch was er ook niets mis, we haalden een behoorlijk volume. De ruimtelijke afbeelding was netjes onopvallend zonder al te veel onrust in de breedte. De weergave van geluid, muziek en effecten bij film liet ook niet veel te wensen over. Dialoog was goed verstaanbaar, ook op een zachter pitje. Bij een hoger volume ging de weergave niet bonken in het laag, hoewel dan wel eerst de standaard ingestelde loudness in het Sonos-programma moest worden uitgeschakeld. Echt 3D geluid hebben we niet kunnen ontdekken, maar die pretentie heeft de Playbar ook niet. Omdat te bereiken moet je nog wat dieper in de buidel tasten.

Yamaha YSP-1400

Signalement:

Deze slanke soundbar meet 100x9,6x13,3 cm en is leverbaar in zwart en wit. De luidsprekerbezetting is 8 stuks 2,8 inch fullrange luidsprekers aangevuld met 2 stuks 8,5 cm eenheden die als subwoofer dienen. Dit alles wordt aangestuurd door totaal 76 watt aan klasse-D versterkersmodules en natuurlijk een uitgebreid DSP programma dat voor de ruimtelijke weergave en de eventuele aanpassingen aan het programmamateriaal verantwoordelijk is. Het ingebouwde Intellibeam systeem regelt de YSP-1400 optimaal in op de aanwezige ruimte. Er zijn voor toonaanpassing 6 instellingen mogelijk van spraak tot filmeffect. Omdat vanwege de subwoofers het apparaat zo'n 10 cm boven het eventuele dressoir staat is er vanzelfsprekend een IR doorvoer aanwezig. Een Bluetooth voorziening maakt het mogelijk om programmamateriaal te streamen.

Installatie en Bediening

De installatie levert dank zij de heldere gebruiksaanwijzing geen specifieke problemen op. Aansluiten ging met een optische kabel, maar er is eveneens een digitale coaxiale en 2 analoge aansluitingen aanwezig in de vorm van een cinch en een 3,5mm connector. Naast

de bediening via het frontpaneel kan er gewerkt worden met de bijgeleverde compacte afstandsbediening. Een aantal ledjes op het frontpaneel geven aan welke functie er wordt gebruikt. Daarnaast heeft Yamaha een aardige app waardoor naast eventuele streaming faciliteiten ook de bediening ter hand kan worden genomen.

Hoe klinkt...

De Yamaha YSP-1400ER ofwel Yamaha's Sound Projection pretendeert een alles-in-één oplossing te zijn voor zowel muziek als geluid bij beeld.

We hebben hem in eerste instantie gebruikt als vervanger van de ingebouwde luidsprekers in de TV. In alle opzichten was dat een hoorbare verbetering. Stemmen en dialoog waren goed te volgen, vooral als de bijbehorende DSP instelling werd gebruikt. Ook bij langer luisteren trad geen vermoeidheid op. De weergave van filmmuziek en filmeffecten deed het mede dankzij de ingebouwde kleine subwoofers heel behoorlijk, hoewel de subcontra

orgeltoon van het begin van 'A Clockwork Orange' – Strauss' 'Also Sprach Zarathustra' – vooral in de fantasie van de luisteraar moest ontstaan. Aan de ander kant waren filmeffecten met inslaande bommen en granaten met een behoorlijke impact aanwezig. Mocht iemand meer willen dan kan er altijd nog een losse actieve subwoofer op worden aangesloten. Pure muziekweergave vanaf CD was geen straf, hoewel de kwaliteit van een stel losse luidsprekers niet benaderd wordt. De ruimtelijke afbeelding, hoe netjes die ook is bij film, laat toch wel wat te wensen over: but you can't win them all...

In elk geval was de aanwezigheid van de twee kleine subwoofers een welkome aanvulling van het toonspectrum. De dynamische mogelijkheden zijn naar ons inzien beperkt tot een ruimte van zo'n 20m² als je volledig wilt profiteren van de kwaliteiten van deze soundbar.

Conclusie

Een verzameltest is en blijft een bijzonder ding. Want laten we eerlijk zijn, bij luidsprekertesten speelt de ruimte en plaatsing een grote rol. Zo ook bij deze test. De luisterruimte bij de jongens van HifiCorner is een goed gedempte ruimte waar het plezierig toeven en luisteren is. De verschillen tussen de geteste soundbars worden daar niet uitvergroot door een overmaat aan halligheid, zoals in veel moderne huiskamers gebeurd. Op zich is het gebruik van een gedempte luisterruimte de meest objectieve methode. Alleen de harde werkelijkheid van de gemiddelde huiskamer in Nederland is een andere.

Collectief kiezen we nog steeds voor strak, weinig demping, grote vlakken. De nachtmerrie van elke leverancier van goede audiospullen is nog steeds de kale Z-kamer, plavuizen op de vloer, twee Leolux lederen banken, een glazen sontafel, Luxaflex voor de ramen en een gatenplant in de hoek. We hebben een aantalempelen nadien nog getest in een wat grotere kamer met een hardere akoestiek: laminaat vloer, leren banken, geen zware gordijnen. Vooral de systemen met een ruimtebeheersingsprogramma zoals de Yamaha YSP-1400 doen het dan goed. Maar ook de Quantis 3D Soundprojector trok zich niet veel aan van de akoestische omstandigheden. Voor beide gold wel in die situatie dat de luisterafstand niet groter moet zijn dan zo'n 2,5 à 3 meter. Een kleed(je) helpt overigens geweldig.

Samenvattend komen we tot de volgende voorlopige conclusie

In alle gevallen zijn de geteste soundbars te prefereren boven de inbouwluidsprekers van de doorsnee TV. Dit zowel voor spraak, muziek als film. Met uitzondering van de Sonos Playbar zou ik willen aanbevelen de geteste soundbars niet te gebruiken in een woonkamer van maximaal 24m². Ook de luisterafstand zou niet groter moeten zijn dan maximaal 2,5 tot 3 meter, waarbij opgemerkt dient te worden dat hoe harder de akoestiek hoe kleiner de luisterafstand.

Muziek

Als we een keuze zouden maken voor muziekweergave zowel stereo als meerkanaals dan zou onze keuze uitgaan naar de Sonos Playbar ex

Merk	Bose	Denon	Onkyo	Quantis	Sonos	Yamaha
Model	Solo	DHT-T100	LS-B50	3D soundprojector	Playbar	YSP1400
Muziek	2	3	3	5	5	4
Film	2	3	3	5	3	3
Spraak	5	5	5	5	5	5
Dynamiek	4	4	4	4	5	5
Totaal	13	15	15	19	18	17
Prijs	€ 399	€ 299	€ 499	€ 499	€ 699	€ 299
				Incl. Sub	Incl. Sub	
Eindoordeel	*	***	**	*****	****	*****

aequo gevolgd door de Quantis 3D Soundprojector met een eervolle vermelding voor de Yamaha YSP-1400. De andere systemen volgen dan vlak hierop met uitzondering van de Bose Solo die in dit vlak wel wat achterblijft.

Film en filmeffecten

De Quantis 3D Soundprojector is hier winnaar. Wat dit systeem aan ruimtelijke 3D afbeelding neerzet is geweldig. De Yamaha, de Onkyo en de Denon volgen dan op een redelijke afstand. Er wordt vaak wel ruimtelijkheid gecreëerd maar het blijft wel erg in een tweedimensionaal vlak. De Sonos Playbar geeft een keurig en precies 3.0 signaal weer – gewoon Links – Center – Rechts, de Bose Solo geeft overigens goed geluid weer bij beeld – niet meer dan dat.

Spraakverstaanbaarheid en dialoog

Alle systemen deden dit goed al dan niet met hulp van de in de systemen aanwezige tooncorrectie systemen.

Dynamische eigenschappen

De Sonos Playbar kon van alle systemen veruit de meeste geluidsdruk opleveren. Alle andere systemen zaten dan al lang op hun maximum output voor zover er al bij dynamische filmpasages niet sprake was van oversturing.

Weet wel dat je in deze niet af kunt gaan op het opgegeven vermogen. In bijna alle gevallen hebben we bij deze systemen te maken met direct door klasse-D versterkers aangedreven luidsprekers. Een rendement verslindend scheidingsfilter is afwezig omdat alle toonspectrale bewerking in een Digital Sound Processor voor de eindversterkers plaatsvindt. Voorbeeld: de 8 kleine breedband array speakers van de

Yamaha worden aangedreven door 8 stuks 2 watt klasse-D versterkers. De geluidsofbrengst is groot. Hoewel er geen meetgegevens bekend zijn zou het mij niets verwonderen dat het rendement ergens in de buurt van een 92dB/W zit.

Wensen, blijft er wat te wensen?

Jawel, zonder uitzondering heeft geen van de geteste soundbars een HDMI verbinding. Moderne TV's hebben een zgn. audioreturn kanaal waardoor je de signaalkwaliteit en de bediening van de soundbar voor een gedeelte kunt overlaten aan de TV, maar je kunt niet alles hebben. Ook de verwerking van hoge resolutie audiosignalen (bv. in Blu-ray) is beperkt aanwezig, hoewel de eerlijkheid mij gebied te zeggen dat dit voor de doelgroep van deze soundbars niet een doorslaggevend punt zal zijn.

Aanvulling of vervanging?

Nee laten we heel duidelijk zijn: deze systemen zijn geen vervanging van een volwaardige stereo of meerkanaalsset. Maar ze kunnen in een aantal gevallen een alternatief bieden bijvoorbeeld in die situatie waar de muzieksset op een andere plek staat als de TV. Het hangt er natuurlijk ook vanaf waar het zwaartepunt van de beleving ligt. In het huidige tijdsgewricht zijn we meer beeldgericht en nemen gemakkelijker genoeg met minder perfect geluid, mits er maar geen opvallende gebreken zijn. In dat opzicht bieden de geteste systemen duidelijk meer.